

Slag in het woud van Baduhenna - 28 n Chr.

De geschiedschrijver Tacitus (ca. 55- 115 na Chr.) vermeldt een overwinning voor één der Germaanse volkeren, de Friezen. De slag komt zo hard aan dat de Romeinen zich voorlopig niet meer in het gebied over de Rijn wagen. Keizer Tiberius doet er het zwijgen toe. En na nog een paar tegenslagen besluit keizer Claudius in 47 na Chr. om het gebied tussen Rijn en Elbe voorgoed met rust te laten.

Tacitus is een belangrijke bron voor de geschiedenis van de oude Germanen omdat hij een zekere interesse voor de volkeren aan de Romeinse noordgrens had. Zijn schoonvader Agricola had er gevochten en was gouverneur van Brittannië geweest. Tacitus beschouwde de Germanen als wilde barbaren, maar stelde daarnaast hun deugden, soberheid, loyaliteit, moed en trouw ook ten voorbeeld aan het decadente Rome, waar ten tijde van de beruchte keizer Domitianus dan ook het nodige mis was. Dat hij daarin bijzonder geslaagd is blijkt er wel uit dat de stereotypen tot in onze tijd voortduren.

Tacitus beschrijft de Friezen welwillend. Ze hebben de militair Drusus geholpen toen hij strandde tijdens een expeditie tegen de Chauken in het huidige Oost-Friesland en betalen braaf de belastingen. Dat verandert als oppercenturion Olennius, de nieuwe gouverneur van de lage landen het heft in handen neemt.

Hij legt de bevolking een belasting op, uit te betalen in huiden van oerossen, die de Friezen niet hebben. Ze verkopen goed en have om aan de eisen te voldoen en moeten volgens Tacitus zelfs vrouwen en kinderen als slaaf verkwanselen. In 28 na. Chr. slaat de vlam in de pan. De Friezen nemen de soldaten die belasting komen heffen gevangen en hangen ze zonder meer op aan het kruis. De hoofdmans Olennius konden ze echter niet in handen krijgen. Deze vluchtte naar het Castellum Flevum: "Hij trok zich terug naar een castellum, dat de naam Flevum draagt. Een niet gering te schatten menigte burgers en bondgenoten hield aldaar de stranden van de Oceaan bezet"

Vervolgens trekken ze op naar de Romeinse vesting Castellum Flevum dat de kust bewaakt en slaan een beleg. Onmiddellijk stuurt Lucius Apronius, de gouverneur van Neder-Germanië legionairs en hulptroepen per schip de Rijn af naar het Castellum, waar de Friezen dan al gevlucht zijn, ...ad sua tutanda..., om hun eigendommen te beschermen. Apronius gaat achter ze aan, maar krijgt te maken met de onbekende eigenaardigheden van de drassige Hollandse bodem. Pas nadat hij voor zijn troepen een weg heeft kunnen banen door bruggen te bouwen en wegen aan te leggen op doorwaadbare plaatsen vindt hij de Friezen die in het woud van Baduhenna op hem wachten. Daar volgt dan de door Tacitus beschreven, voor de Romeinen zo desastreus verlopen slag, ..apud lucum quae Baduhenna vocant..., in het heilige woud dat ze van Baduhenna noemen.

Apronius probeert ze eerst in de rug aan te vallen, lanceert een aantal aanvallen die allemaal afgeslagen worden en moet uiteindelijk het vijfde legioen inzetten om tenminste nog zijn vluchtende mensen te redden. De slag duurt tot op de volgende dag waar de laatst overgebleven Romeinen vermoord worden in het woud van Baduhenna. In totaal 900 Romeinse soldaten komen om.

Daarna vluchten de overgebleven Romeinen naar Cruptorix, een veteraan die daar zijn villa had.